

Norderhov & Ask menighetsråd

- Avsender: Norderhov & Ask menighetsråd
- Høringsinstans: Menighetsråd
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Norderhov og Ask menighetsråd (NAM) mener primært at det fortsatt bør være en egen lov for Den norske kirke (DNK). I tiden som statsreligion har DNK hatt en unik rolle i utviklingen av vår kultur, noe som innebærer at DNK har behov for en lovgivning som skiller seg klart ut fra andre trossamfunn, og som sikrer menighetenes muligheter til å bevare og videreutvikle både de fysiske og de immaterielle kulturarvsverdiene.

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

NAM støtter forslaget til formulering av lovens formålsbestemmelse. Det er nødvendig at Staten i har en positiv og understøttende tilnærming til tros- og livssynssamfunn, og i tillegg bør det eksplisitt refereres til Grunnlovens § 16 som sier at folkekirkens ordning fastsettes ved lov.

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☒ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	NAM støtter i utgangspunktet dette forslaget, men har noe forbehold til begrepet «felles utøvelse av en religiøs tro» som uttømmende definisjon av trossamfunn. Slik definisjon av et trossamfunn kan forstås på en avgrensende måte i forhold til den mangfoldige virksomhet som et trossamfunn kan ha i samfunnet. Trossamfunnenes virksomhet innenfor områder som f.eks. kultur og diakoni vil kunne gå ut over lovforslagets definisjon av trossamfunn. NAM vil be om at lovforarbeidene omtaler denne problemstillingen på en måte som klargjør at den ikke kan anvendes for å innskrenke eller begrense bredden av ytringer og virksomhet fra trossamfunnene. Dette vil uansett ikke være til hinder for at staten kan avgrense hvilke formål og/eller aktivitet som offentlige tilskudd til trossamfunn kan brukes til.

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☐ Viktig ☒ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	Sammen med alderskravet for å telle som tilskuddsberettiget medlem på 15 år, kan opphevelsen av tilhørighetskategorien bidra til svekke anerkjennelsen for barns tro og livssyn. Det er ønskelig at lovens forarbeider tydeliggjør legitimiteten for barn som aktive deltagere og medlemmer i trossamfunn. I lovutkastets §2, første avsnitt, 2den setning heter det: "Foreldre med foreldreansvar kan melde barn under 15 år NAM ber om at dette endres til "Foresatte med foreldreansvar"

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og § [3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

NAM støtter ikke forslaget om et antallskrav på 500 medlemmer over 15 år, et forslag som i for stor grad vektlegger statens forenklingsbehov. Dog, - NAM har også sans for at det bør være grenser for støtte til sekterisme. Vi foreslår at antallskravet settes til 200 medlemmer over 15 år.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er i og for seg positivt at det åpnes for felles registrering av likeartede trossamfunn, men det er problematisk hvis det legges opp til ordninger som stimulerer til etableringer av fellesskap av økonomiske grunner alene.

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

NAM legger vekt på at kirkelig vigsel har lange tradisjoner i vårt land, og vi mener det skal sterke argumenter til for å avvike en tradisjon som fortsatt har stor oppslutning.

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☒ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	NAM mener at tilskuddsordningen til tros- og livssynssamfunn er ikke bare et finansielt spørsmål, men det handler bl.a. om grunnlaget for samhandling mellom tros- og livssynssamfunn og offentlig sektor. Av forenklingshensyn så aksepterer vi likevel en ordning med at kommunenes finansieringsansvar for tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal overtas av staten.

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	NAM minner om Kirkerådet i utkast til kommentar gir uttrykk for at tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes uten at det innføres et alderskrav for tilskudd. Det er dessuten mer naturlig at barn av trossamfunnets medlemmer hører til trossamfunnet, enn at de ikke gjør det, forslaget diskriminerer barns tro og livssyn

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☒ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i

reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

NAM mener at denne løsningen i for stor grad vektlegger statens behov for forenkling, og at dette skjer på en måte som vil gi urimelige og/eller vilkårlige utslag for tilskuddet som skal gis til de andre tros- og livssynssamfunnene. Kulturarvskompleksiteten er ikke tilstrekkelig belyst.

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

NAM forstår argumentene for å samle lovgivningen om tros- og livssynssamfunn i en felles lov, men vi viser her til våre kommentar under spørsmål 1.

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

NAM mener at forslaget om å oppheve særlovsbestemmelsen om kirkelig fellesråd reiser en rekke spørsmål som ikke blir tilstrekkelig belyst i høringsnotatet, f.eks konsekvenser for utøvelse av

arbeidsgiveransvaret. Vi mener at flere av de bestemmelser som i dag beskriver soknets identitet, ansvar og oppgaver (samt også enkelte andre spørsmål) bør videreføres av Stortinget i lovs form.

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Gjeldende kirkelov har 5 paragrafer som forholdsvis detaljert regulerer forvaltningen av kirkebyggene, mens lovforslaget om kirkebygg synes å omtale kun to forhold: Det selvfølgelig i at Kirkene eies av soknet, og at Kirkemøtet skal fastsetter alt om regelverk og forvaltning for øvrig. NAM mener at lovforslaget innebærer at staten aktivt åpner for at lokal kirkeeier kan fratas ansvaret for å forvalte sin egen eiendom. Kirkebyggene ble og blir bygget lokalt fordi man hadde og har behov for dem i nærmiljøet til kirkelig og annen bruk. Nærhet fører til ansvar, «omsorg» og ikke minst stolthet overfor byggene. Byggene er en del av lokalsamfunnets stedsvev og karakter. Dette er det viktige grunnlaget og forutsetningen for forvaltningen av kirkebyggene i tiden fremover. Nærhet og bruk gjør at folk verdsetter og viser ansvar. NAM vil anbefale at den nye loven legger til grunn at det er eier som har ansvaret for å forvalte kirkebyggene. Det er avgjørende å unngå en svekkelse av det rettslige grunnlaget for dagens ordning med et fellesorgan som på soknets vegne påtar seg de mer krevende forvaltningsoppgaver på kirkebyggområdet. I en modell med kommunal finansiering vil det være vesentlig at kommunene kan forholde seg til en ansvarlig kirkelig part med forankring på lokalt nivå. Kirkebyggene representerer store økonomiske og kulturhistoriske verdier av vesentlig nasjonal og kirkelig betydning. Det er derfor avgjørende at det er avklarte ansvarsforhold i forvaltningen på dette området. NAM forutsetter at lovforslaget i større grad fastsetter

rettslige rammer for
kirkebyggforvaltningen i tråd med de
kirkelige signalene på området.

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

NAM mener at når Staten i Grunnloven har sagt at DNK skal forbli Norges folkekirke, bør Staten i denne loven kreve av denne kirken at den forholder seg åpent og etter offentlige prinsipper for forvaltningen, slik de er nedfelt i arkivlov, offentlighetslov og forvaltningslov.

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

NAM mener at det er soknet som er det viktigste utøvende ledd i DNK, og – satt på spissen – så må det være menighetens budsjettbehov som bestemmer behov for lokal kontingent og kontingentstørrelse.

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

NAM mener at Stortinget i lov også bør videreføre flere andre bestemmelser som i dag beskriver soknets identitet, ansvar og oppgaver samt også enkelte andre spørsmål (f.eks ordningen med fellesrådene).

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
- ☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
- ☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
- ☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

En stor del av gravplassene ligger ved en kirke, og NAM er glad for at departementet har drøftet noen av de eiendomsmessige utfordringene som reises ved evt overgang til kommunal gravplassforvaltning. Høringsnotatet peker også på flere andre krevende spørsmål som aktualiseres ved gjennomføring av kommunalt forvaltningsansvar, blant annet når det gjelder eiendomsrett til bygninger, tomtegrenser, økonomisk vederlag, bruksrett til veier og parkeringsareal med mer. NAM forutsetter at en søknad om kommunal forvaltningsansvar ikke kan behandles før disse praktiske, eiendomsmessige og økonomiske forholdene er avklart på en ryddig og rimelig måte mellom vedkommende kommune og aktuelt kirkelig organ.

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Når loven fastholder kirkelig ansvar for gravferdsforvaltningen er det ingen grunn til ikke å beholde ansvaret også på bispedømmenivået.